

N KARDEŞ KOMÜNİST VE İŞÇİ PARTİLERİNDEN HABERLER

T PALMIRO TOGLIATTİ, 90. DOĞUM YILDÖNÜMÜNDE ANILDI

26 Mart 1983'de, İtalyan ve uluslararası işçi hareketinin seçkin önderi Palmiro Togliatti, doğumunun 90. yıldönümü nedeniyle anıldı. Togliatti, İtalyan Komünist Partisi'nin kurucularından, bu partinin uzun yıllar genel sekreterliğini yapan Togliatti, Komintern Yürütme Komitesi sekreteri, İtalyan anti-faşist direnişinin önderlerindendi.

Küçük bir memur ailesinin çocuğu olan Togliatti, 1914'de Sosyalist Partisi üyesi oldu. Antonio Gramsci ile arkadaşlığa başlayan Togliatti, Leninizmin ateşli bir savunucusu, Ekim Devrimi'nin büyük bir hayranı oldu. ~~1964~~ 1937 yılında Antonio Gramsci'nin ölümünden 1964 yılına dek İtalyan Komünist Partisi Merkez Komitesi genel sekreterliğini yapan Togliatti, 1947 yılında yaptığı bir açıklamada, İtalyan komünistlerinin görevini, şu sözlerle dile getiriyordu: "Bizim görevimiz, yaşayan Marksizme katkıda bulunmaktadır." ^{Togliatti} İtalyan komünist partisinin gelişip güçlenmesi için yerulmak bilmeden çalıştı. Türkiye ve dünya komünist hareketi, bu seçkin komünist önderi, saygıyla ve sevgiyle anıyor.

N FRANSIZ VE YUNANİSTAN KOMÜNİST PARTİLERİ GÖRÜŞMESİ

Fransız Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Jörj Marş ile Yunanistan Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Harilaos Flekaris yoldaşlar arasında Atina'da bir görüşme yapıldı. Her iki kardeş partinin, görüşmelerden ^{sonra} yaptıkları ortak açıklamada, en geniş güçlerin barış hareketi etrafında birleştirilmesinin görevi üzerinde duruldu. Yunanistan ve Fransız kardeş partilerinin ortak açıklamasında, dünya üzerindeki karşılıklı güçler ilişkisindeki yeni gelişmelerin, emperyalizmin sahdarı planlarının gemlenmesi için elverişli alanaklar yarattığına da geniş bir biçimde yer veriliyor.

T İSVEÇ KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ KONGREYE HAZIRLANIYOR

Partinin merkez organı Norkensflaman, kongre hazırları arasında olan geniş bir parti içi çalışma ve tartışmanın iki sorun üzerinde odaklaştığını haber veriyor: 1-Gelişip güçlenen barış hareketinin daha geniş çevreleri kapsaması için çalışmalar. 2-Emekçilerin sosyal ve ekonomik çıkarları uğruna savaşım. İsveç Komünist İşçi Partisi Yürütme Komitesi üyesi ve örgütlenme sekreteri Veyke Ketelli, 1983 yılında, NATO'nun Batı Avrupa'ya yeni Amerikan roketleri yerleştirilmesi kararına karşı savaşımın, parti çalışmalarında önemli bir yer tuttuğunu belirtti. 21-23 Mayıs 1983 günlerinde yapılacağı açıklanan kongrenin tartışma platformunda, ayrıca, İsveç'in en önemli bankaları ve sanayi kuruluşlarının millileştirilmesi sorunu da yer alıyor.

N POLONYA BİRLEŞİK İŞÇİ PARTİSİ SAFLARINI GÜÇLENDİRİYOR

Sen iki küçük yıl içerisinde üyelerinin yüzde 25'ini yitiren Polonya Birleşik İşçi Partisi'nin yeni önlemler ve adımlarla saflarını güçlendirdiği haber veriliyor. Parti yaşamının yeniden canlandığı, parti eğitiminin reorganize edildiği, genç parti militanlarının yetiştirilmesi için yeni eğitim merkezlerinin kurulduğu bildiriliyor. Yapılan açıklamalara göre, Polonya Birleşik İşçi Partisi'nin üye sayısı iki milyon 344 bin. Partinin sınıfsal bileşimi ise şöyle: Yüzde 41,9 işçi. Yüzde 9 köylü. Yüzde 36,8 çeşitli alanlarda çalışanlar. Kalanı emekliler ve öğrenciler.

Polonya Birleşik İşçi Partisi'nde örgütsel, ideolojik ve politik birliğin yeniden sağlanması temeli üzerinde, ülkenin tüm fabrika ve işletmelerinde yoğun bir parti çalışması başlatıldığı an, fabrika parti örgütlerinin doğrudan öncülük etme ve eylem yürütme yeteneklerinin sürekli arttığı da gelen haberler, arasında.

TKP'nin SESİ

3.4.1983 (Pazar)

Bu yayınımda:

SBKP MK Polit Büro üyesi ve Sovyet dışişleri bakanı Gromikova'nın başın
"Türkiye ve Orta-doğu" konulu yorumunuza
Tos Kontu ile ilgili derlememi.

- "Nerede bir yoldaş varsa, TKP oradadır" programımızı dinliyeceksi-
niz. Bu programda "Demokrasi adına duyulan kaygılar ve somut durum",
"Yaşamak ve geleceğimizi belirleyebilmek için herkes sesini yükselt-
melidir" başlıklı yazırlar, Nikaragua dışişleri bakanının BSS dergi-
sinde çıkan röportajından bölümler ve kardeş komünist ve işçi parti-
lerinden haberler yer alıyor.

D.D., yayınınızın ikinci bölümünde de Türkçe programımızı dinli-
yeceksiniz.

Butası TKP'nin SESİ radyosu. Şimdi "Türkiye ve Orta-doğu" konulu
yorumunuza dinliyorsunuz.

3-4-1983 Şerif

TKP'nin Sesi

Kürtçe:

Konu: Askersel Birliklerin Kürdistan'a
kaydırılması.

NEYARA HERÎ MEZIN.

Ev çiyê gelê Kurd evqas bin zordestîyan da diperçiqe? Ev jîyîna
han tîmî, hingê bidome wê restir bibe?

Ça tê zanîn Cuntakarên ku 12 Kewçerînê bi zorkarî karînê derba-
sê destê xwe kirin, zordestîya netewî li ser gelê Kurd qat bi qat zê-
dekirin. Awqa ku, zarûkên 11 salî jî hatin girtin û ji bin teda û rên-
cê hatin derbaskirin. Ev zordestîyên der mirovatî jî hêzên nawnetewî
jî protesto dît.

Him pêkanînên heyîya vêga hatiye domandin, him jî zagunabingeha
paşwerû ku danîne holê evî nîşandike: Çînên karbidest ên Tirkîya'yê
bona gelê Kurd bigîhîje azadîyê na, bona ew bikaribin di gerînên

mirovkî bijîn jî tu têketinek wê pêkneyînin. Ewê zordestiyên ser
gelê Kurd wê bidomînin. Li ser ^{Bona} gelê Kurd fêlbaziyên nû wê eşkere bi-
kim. / Ordiya 2. kaşkirina Kurdistanê, Neyara herf mezin ya gelên cîha-
nê emperyalîstên Emerîqayê li Kurdistanê cîbibin, wergêhên û kolanên
firindeyên nû nû dayîn x evî nîşandike.

Ponija li Kurdistanê Tirkîya'yê lodên leşkerî bilindkirin, tenê
ji serê hêzên karbidestê Tirkîya û ji serê cuntakan dernakeve. Livir
rola mezin daxweziyên emperyalîstên Emerîqayê dileyîze. Lewra, ew qu-
tata xweye neyartî, li hemberê gelên Rojhilata navîn û hemberê Yekî-
tiya Sowyetiyê zêdekirine. Hêzên karbidestê Tirkîya'yê, nemaze jî rê-
birina cuntakar pêşiya emperyalîstên Emerîqa'yê polîtîkayek serber-
jêr didomînin, ji bo ^û samedê jî daxwezîya han jî qebûldikin, ji rêbiri-

ne
na Emirîqayêra dibê/sirîkê sosret.

Emperyalîstên Emerîqayê

Bona tekoşînên damezirandina sazumanek bê mêtin û gihîştina azadîyê ya gelan bikaribê bixeniqînê, bona hêzên tekoşîna han didomînin bikaribê bitirsînê li Kurdistanê Leşker loddikin. Ewê pêşîya tekoşîna wekhevî û azadîyê ya galê Kurd wê temaşekir bimînin? Bê şik na! her firindeyê Emerîqayê Her leşkerê/Emerîqayê/ku li Tirkîya'yê, nemaze li Kurdistanê were cîkirin berê pêşîn wê bibe bela serê gelê Kurd. ~~Waxbikaxixixix~~ Hêzên Paşwerûyê Tirkîya'yê bona xeniqandina dengên "bona gelên Kurd wekhevî û azadî" rasterast ~~waxbikaxixixix~~ ji ~~haxêwxêx~~ leşkerên Emerîqayê jî wê kêrbibin.

Cuntakarên

Jî xwe vêga jî ussa nîne? Kurd jî navda bi hemû geûê Tirkîya'yê xwîn didine wereşandin, bi dehhezaran welatparêz tijî kirine zîndanên

pişteke emperyalîstên Emerîqayê nebe qe dikarin li ser pêyan biseki-
nin? Cuntakar ~~bonaxîleşkerên Emerîqayê xêrîşkar~~ ^{bi,} li Kurdistanê jî ~~warxx~~
bona leşkerên Emperyalîstên Emerîqayê wergeh amadekirinê, xênc ~~xwe~~
~~hê~~ zêdetir pişteke, zêdetir dolar û zêdetir çek istandinê, ango xênc
xwe bihêzkirinê qe çi armancdikin?

Ya eşkere, polîtîkaya generalên cuntakar ^{ku} du Emerîqayê didomînin
armanc dike mandîya gelê Kurd zêdetir reşbike. Di vî tendêlê, hêzên
bona azadî û wekhevîya heq ya gelê Kurd şerdikin wê çibikin? Xênc
rêya daxwezîya netewî demokratîk ya gelê Kurd, bi daxwezîyên dij empe-
peryalîst û demokratîk ya hemû gelê Tirkîya'yê va yekkirinê ~~zêdetir~~
~~rêyek baştir xka hayx~~ û ahakî enîyekî bi hêz ya ser damezîrendinê
baştir rêyek din heye? Gelê Kurd û hêzên dixw ^{bi bîkîn} ~~ezin~~ gelê Kurd rojên a-
zad

[^]iyê
zad/~~û~~ijî, bê şik nikarin pêşîya li Kurdistanê cî bûyîna neyarê herî
mezin ya gelan, Emperyalîstên Emerîqayê bê deng bimînin. Ewê bona tê-
ketina han para bipekînin hemû keysan wê ^{keranîn.} ~~bixînin.~~

Gotina "ji yekîti hêzî diafirê" li hemû kolanan ~~ê~~ raste. Wek a-
hayê rêya ku li tekoşînê da were domandin jî têrker eşkereye. Gerîa
nên têye jîyîn/ ^{zordide,} tekoşîna yekîti ya gelê Tirk û Kurd, bona bikaribin
bigîhîjine serfiraziyê alternatifek ^e ~~serê xweye.~~

"NEREDE BİR YOLDAŞ VARSA-TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ ORADADIR"

N Bugünkü ~~programımız~~, "Demekrasi adına duyulan kaygılar ve somut durum" kenulu yazımızla başlıyoruz. "Yaşamak ve geleceğimizi belirleyebilmek için herkes sesini yükseltmelidir" başlıklı yazımızı, Nikaragua dışişleri bakanı ile Barış ve Sosyalizm Dergisi'nin Mart 1983 sayısında yer alan bir ~~pörx~~ röportajdan bölümler izliyor. Bu programımızda ~~en~~ sen olarak, kardeş komünist ve işçi partilerinden haberler yer alıyor.

DEMOKRASİ ADINA DUYULAN KAYGILAR VE SOMUT DURUM

Yoldaşlar, kardeşler,

Şu sıralarda partiler yasası, seçim yasası, sendikalar yasası, basın yasası hazırlıkları sürüyor. Bunların her biri, yeni yeni baskıları, yeni yeni yasakları öngörmektedir. Gelişmeler, Türkiye Komünist partisinin söylediklerini doğruladı. Biz, eğer cunta anayasası uygulamaya konulursa, toplumu tepten kısıpaca alma çabalarının daha da yoğunlaşacağını baştan haber vermiştik. Şimdi elup biten, budur. Cunta, baskıyla, hileyle dayattığı anayasasını temel yaparak, gerici-baskıcı yasaları birbiri ardı sıra geçirtmenin peşindedir. Ve bu sürece de "demokrasiye geçiş" adı takılıyor.

Açıktır ki, bilinçli proleterya dışında kalan kimi kesimlerin politik sözcüleri, cunta erkinin getirdiği sınırlamaları, baştan kabul ettiler. Bunlar, 12 Mart senrasına benzer bir gelişmenin kendiliğinden ortaya çıkacağına bel bağladılar. Cuntayla pazarlıkların sonuç getireceğini umdular.

Oysa gericilik, anti-komünist içerikli, ^{anti-demokratik} saldırılarını yoğunlaştırırken, partimiz, herkesi, tutuklamalara, baskılara, işkencelere karşı

çıkmaya çağırırdı. Eğer bu yapılmazsa, özgürlüklere yönelik saldırıların daha da korkunç beyutlar alacağını açıkladı. Örneğin, DİSK yöneticileriyle dayanışmanın yükseltilmesinin, aynı zamanda sendikal haklara yönelik saldırıların geriletilmesi için de büyük önem taşıdığını vurguladı. Cunta anayasasına karşı savaşımın, parlamentolu diktatörlüğe karşı çıkmanın, bugün hazırlanmakta olan gerici yasalara set çekebilmenin ilk adımı olduğunu söyledi. Yine YÖK kurulduğu zaman partimiz, tüm ilerici, demokrat üniversite mensuplarını, eğer birleşip seslerini yükseltmezlerse, yarın daha kötü durumlara düşecekleri konusunda uyardı. Şimdi tüm bunlar, birer birer gündeme gelmiştir.

Biz, bu öngörülerde bulunurken, ülkemizdeki somut durumu temel alıyoruz. Türkiye'deki her alandaki derin bunalım koşullarında, emperyalizm ~~ve~~, cunta ve gericilik, kendi çarklarının dönmesinin gereğini, en küçük demokratik hakkın bile yok edilmesinde görüyorlar. Bu nedenle, en küçük bir haktan bile vazgeçmek, özgürlükleri kararlılıkla, ardıcılıkla savunmamak, politik alanı, savaşı, emperyalizme, cuntaya ve gericiliğe terketmek demektir.

Bunun en somut örneklerinden birisi, basın alanındaki gelişmedir. Kimi basın temsilcileri, "basının kendi kendisini kontrol etmesi" yolunda bir tezle ortaya çıktılar. Bunlar içinde, cuntaya, "biz kendi kendimizi kısıtlarız, siz bize dokunmayın" diyenler, çoğunlukta idi. Ama, şu anda hazırlanmakta olan basın yasasının içerdiği hükümlere bakıldığında, uzlaşmacı, ~~xxxxxxkaka~~ sınırlamaları baştan kabul edici tutumun, hiçbir işe yaramadığı, somut bir biçimde bir kez daha ortaya çıktı.

Şu sıralarda, basında, ülkenin ve demokrasinin geleceğine ^{den} ilişkin kaygı duy duklarını yazanların sayıları ^{si} artıyor. "Nereye gidiyoruz?" serusu seruluyor.

Türkiye Komünist Partisi de ülkemizdeki durumdan derin bir kaygı duyuyor. Ama Partimiz, kaygı duymanın, bu durumu değiştirmek için yetmeyeceğini de, baştan söyledi. Partimiz, bu durumu değiştirmenin araçlarının yaratılması için savaşımı, yani en geniş barış ve demokrasi güçlerinin

birliği için savaşımlı,öne aldı.Partimiz Merkez Komitesi organı Atılım'ın 1 Ocak 1983 günlü sayısında yer alan "Demokrasiye gerçek bir geçişin içeriği,yolları" başlıklı yazıda,tüm demokrasi güçlerinin önünde duran görev,şöyle temellendiriliyordu: " Şimdi yapılacak iş, nasıl bir demokrasi,ne için ve hangi yollardan,serularına açık bir yanıt vermek,hiç duraksamadan,cuntanın "geçiş dönemi"ni,yığınların savaşıyla, demokrasiye gerçek bir geçiş dönemine çevirmek için örgütlenmek,yine örgütlenmektir. Yığınların yaşamında değişim yaratacak olan, onlara somut kazanımlar sağlayacak olan hedefler için,en önemlisi de, anti-emperyalist,anti-tekel yönelim uğruna savaşıma çekecek ve eğitecek olan ivedi istemleri bulup çıkartmak gerekiyor."

Evet, demokrasi güçlerinin önünde duran görev,budur.Artık durumu tasvir etmek,kaygı duy mak ya da en keskin ~~formüller~~ formülasyonlarla durumu sergilemek yetmiyor.Somut durum,yığınların gerçek gereksinimlerine,psikolojisine uygun,açık seçik bir platformun oluşturulmasını dayatmaktadır.Demokratik bir alternatifini yaratacak birleşik gücü ortaya çıkartmak,zorunluluktur.Komünistler,bu alanda üzerlerine düşeni yapıyorlar.Ve herkesi,her alanda,halkın,emekçilerin,sınırsız ve eksiksiz hakları uğruna örgütlü ,birlikli savaşıma çağırıyorlar.

(müzik: 30 saniye)

YAŞAMAK VE GELECEĞİMİZİ BELİRLEMEK İÇİN HERKES SESİNİ
YÜKSELTMEK İÇİN

Yoldaşlar,kardeşler,

Sen günlerde,Türkiye başınında,Amerikan emperyalizminin dünya çapındaki saldırgan politikasını,bunun bir parçası olan ülkemize yönelik Amerikan planlarını,Regin yönetiminin Türkiye'ye biçtiği reelü aktaran yazılar,yorumlar ve haberler yoğunluk kazandı.Birçok gazeteci,büyük

bir serumlulukla, gerçekleri kamuoyunun gözleri önüne seriyor. Partimizin Türkiye Komünist Partisi'nin üç yılı aşkın bir süreden beri aralıksız yaptığı açıklamalar, uyarılar, ülkemize ve dünyaya ~~yansılık~~ ilişkin sergilediği gerçekler, şimdi öteki basın organlarında da yansıtılıyor.

Kuşkusuz bu, önemli bir gelişmedir. Bu, Türkiye Komünist Partisi'nin ülkemizin, halkımızın geleceği, dünyada ve bölgede barış konusundaki görüşlerinin, en geniş ulusal güçlerce paylaşıldığının ~~bir~~ göstergesidir. Farklı toplumsal sistemlere sahip ülkelerin barış içinde yanyana yaşamaları isteminin, ~~E~~ Amerikan planlarına karşı durulması isteminin, geniş güçlerce paylaşıldığının kanıtıdır.

Ama şunu da gözden kaçırmamak gerek: Eğer tüm bunlar, bu beyutlarda ve içinde bulunduğumuz bu koşullarda sansür altındaki basına bile yansiyorsa, partimizin üç yıldır işaret ettiği tehlike, en acımasız en korkunç beyutlarıyla kapıya dayanmış demektir. Yitirilecek zaman yektur.

Dünya çapında askersel üstünlük peşinde koşan, bölgemizle ilgili herhangi bir yerel çatışmayı, iki sistem arasındaki bir çatışmaya dönüştürmeyi planlayan Regın yönetimi, nükleer intihar politikasını cuntaya dayatmıştır. Amerikan emperyalizminin ve İsrail yönetiminin kemşumuz Suriye'ye yönelik sert saldırılar planladıkları şu günlerde, Türkiye'nin Lübnan'a asker göndermesini savunan, Suriye' ile ilişkileri gerginleştirme yanlısı yazı ve yorumların yoğunlaşması da bir ~~ı~~ rastlantı değildir. Gerici basın, emperyalist basın, bölgedeki herhangi bir bunalıma Türkiye'nin de doğrudan karışması, Örneğin Lübnan'a asker göndermesi zamanının geldiğini ilan ediyor. Aynı günlerde, Amerikan politikacıları Türkiye'ye geliyor. Yeni pazarlıklar yapılıyor. Cunta, Amerikan yönetiminin çalgın politikasının dümen suyunda yürütmesini, halka, yurtsever güçlere hoş gösterebilmek umuduyla, "erduyu modernleştirme" edebiyatına sarılıyor. Onların erduyu modernleştirmek dedikleri işe, Yakindeğu'ya yapılacak herhangi bir saldırıya en uygun Ef, 16 savaş

uçaklarının satın alınmasıdır. Türkiye topraklarındaki Amerikan üslerinin, nükleer silah taşıyan Amerikan uçaklarının kullanımına uygun duruma getirilmesidir. Bunlar, ulusal savunmayla ilgili önlemler değildir.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Andrepef yeldaş, 27 Mart günlü Pravda gazetesinin sorularını yanıtlarken, ülkesinin, yakın sınırlarında yeni Amerikan üslerinin yapılmasının Sovyetler Birliği'nin güvenliğini tehlikeye ~~attığından~~ söz ediyordu. Andrepef yeldaş, bu türden çabaların, ^{yükünden} zararlı olarak karşı önlemlere başvurmak durumunda kaldıklarını da belirtiyordu.

Tüm bunlar, neyi gösteriyor? Tüm bunlar, Amerikan yönetiminin kışkırtmasıyla bölgemizde çıkabilecek en küçük bir çatışmanın, iki sistem arasındaki bir savaşa tırmanması olasılığının daha da arttığını, böylesi bir çatışmada Türkiye'nin nükleer bir çaraya döneceğini gösteriyor.

Tehlikenin böylesine acımasız ve korkunç boyutlarda kapıya dayandığı koşullarda, basında çıkan Amerikan planlarıyla ilgili yazı ve yorumlar, tüm ulusal demokratik güçler için uyarı çanı olmalıdır. Ne ki, artık tehlike, yalnızca gazetecilerin bu tür çabalarıyla, yazı ve yorumlarla önlenemeyecek türden değildir. Herkes, sesini yükseltmelidir. Herkes, her olanağı kullanarak, ekonomik, politik ve askersel-güvenlik çıkarlarımızı ters düzen bu duruma son vermek için harekete geçmelidir.

Burada herkese, ^{sanatçılara} politikacılara, bilim adamlarına, gençlere, kadınlara, sendikacılara, kooperatif hareketine, tarım örgütlerine, gazetecilere, subay ve erlere, ^{sanayi} ve ticaret örgütlerine görev düşmektedir. Herkesin yapabileceği şeyler vardır. Beklemek, savaşa teslim olmayı getirecektir. Herkes sesini yükseltmelidir. Türkiye, Regın yönetiminin sosyalist ülkelere karşı savaş hazırlıklarına, gerginliği artırma çabalarına ortak olmamalıdır. Türkiye, Amerikan emperyalizminin elinde Ortadoğu ülkelerine karşı bir saldırı aracı olmaktan kurtarılmalıdır.

Şunu da unutmamak gerek: Çıkabilecek bir çatışma, nükleer savaş tehlikesini içermektedir. Nükleer silahlar ise, ne sınıf farkı, ne din

farkı, ne ulus farkı, ne de cinsiyet farkı gözetmeden, insanları topluca imha etmektedir.

Burada, bilinçli proletaryaya büyük bir görev düşüyor. Bilinçli proletarya, barış hareketinin de ön önünde yürümek durumundadır. Karl Marks'ın sözleriyle ifade edersek, "un görevi" uluslararası politikanın gizlerini öğrenmek, kendi hükümetinin diplomatik eylemlerini izlemek, gerektiğinde vargücüyle buna karşı çıkmaktır." Bilinçli proletaryanın görevi, yine Karl Marks'ın belirttiği gibi, "efendileri olmak isteyenler savaş çılgınlıkları atarken, kendi öz sorumluluğunun bilincinde ve barışı dayatabilme durumunda olmaktır.

Bugün, ulusal ve barış yanlısı bir ^{dış} politika için harekete geçmek, bu istemi, yığınların en ivedi, yakıcı istemleriyle bağlamak, daha da zorunlu olmuştur. Şimdi, tüm parti örgütleri, Anayasa savaşımında edindikleri deneyler ışığında, bu yakıcı istemleri en geniş yığınlara iletmenin, onların barış savaşımını yükseltmelerine yardımcı olmanın yollarını bulmalıdır. Yitirilecek zaman yoktur. Yediden yetmişe herkes, görev başına!

(müzik: 30 saniye)

N A-- Amerikan emperyalizminin girişimçiliği ve desteğiyle, karşı-devrimci Somoza çetecilerinden oluşan ~~birçok~~ bin ikiyüz kişilik bir birliğin, Honduras üzerinden özgür Nikaragua'ya girmesi, tüm dünyada yoğun protestolarla kınanıyor. Nikaragua halkı, Sandinist Ulusal Cephesi öncülüğünde, bu emperyalist saldırıyı, bu karşı-devrimci girişimi başa çıkartmak için hiçbir özveriden kaçınmadan savaşıyor. ~~Tüm~~ Barıştan, demokrasiden yana herkes, en başta sosyalist ülkeler, kardeş ~~parti~~ komünist ve işçi parteleri ve ulusal kurtuluş hareketleri, Nikaragua halkının yanında saf tutuyor. Nikaragua halkıyla dayanışmayı güçlendiriyor. Türkiye Komünist Partisi, emperyalizme, iç gericiliğe karşı savaşan

Nikaragua halkının bu haklı savaşımını destekliyor. Türkiye komünistleri, bu çetin koşullar altında olsalar da, Nikaragua halkının yanındadırlar.

Halk

T B-- Barış ve Sosyalizm Serunları dergisi, bu iğrenç saldırı eyleminin öncesinde, Mart 1983 ^{tariki} günlü üçüncü sayısında, Nikaragua 'daki ve bölgedeki durumu üzerine, Nikaragua dışişleri bakanı Miguel Deskote ile bir röportaj yayınladı. Barış ve Sosyalizm Serunları dergisi, Sandinist Ulusal Kurtuluş Cephesi Merkez Organı üyesi Miguel Deskote ^{ye} ~~yaklaşık~~ şu seruyu yöneltiyor:

N A-- Orta Amerika'daki durumu nasıl değerlendiriyorsunuz? Bu bölgedeki sosyal patlamaların temelinde ne vardır?

T B--Uzun bir zamandan beri Amerika Birleşik Devletleri, bölge ülkelerine kendi istedikleri ekonomik, politik ve sosyal gelişme modellerini dayatmanın peşindedir. Orta Amerika ülkeleri, ne zaman kendi sorunlarını çözümlemeye yeluna girseler, Vaşington derhal bir müdahale örgütler. Örneğin, Guatemala'da ilerici başkan Jakobo Arbenz döneminde olduğu gibi.

Şu sıralarda, Orta Amerika halklarının sabrı tükenmiş durumdadır. Kendi yazgılarını, artık kendi ellerine almak istiyorlar. Bunun için silah elde savaşmak zorunda bırakılıyorlar. Bölgedeki çalkantıların Güney Amerika'ya sarması ~~hızla~~ beklenmelidir.

Emperyalistler, devrimci fikirlerin Orta Amerika'ya ihraç edildiğini öne sürüyor. Biz buna şu yanıtı veriyoruz: Devrim bir ihraç malı değildir. sürekli gelişen Halkların/bilincinin, ilerici dönüşüm isteklerinin bir sonucudur. Benim ülkem olan Nikaragua'daki durumu ele alalım. Semeza diktatörlüğünün alaşağı edilmesi, devrimin yalnızca başlangıcı oldu. Bu diktatörlüğe sen verildikten senradır ki biz, kuruculuk çalışmalarına başladık. Dört yıldır da bu çalışmalar yürüyor.

N A-- (Barış ve Sosyalizm Serunları Dergisi) Bir devrim, iç koşullara bağlıdır dediniz. Dış koşullarla devrimin bağımsız, örneğin günümüzde devrimci güçlerin birlikteliği, ortak eyleminin önemi konusunda ne

Düşünüyorsunuz?

B-- Miguel Desquite: Regin Beyaz Saraya gelir gelmez, baş hedefinin El Salvador'da devrimci güçlerin etkisini önlemek olduğunu ilan etti. Başkanın adamları, Nikaragua'ya saldırı planlarını, bununla bağliyorlardı. 1982'de El Salvador güçlerini durdurdıklarını iddia ettiler. Buna dayanarak, Nikaragua ile hesaplaşma anının geldiği kampanyasını başlattılar. Beyaz Saray'ın planlarında, politik karışmanın da ötesinde, Sandinist hükümeti silah zoruyla alaşağı etmek de yer almaktaydı.

İşgal hareketi, 1982 Aralık ayında planlanmıştı. Ne ki 1982 Aralık ayında, El Salvador kurtuluş güçleri yoğun bir karşı saldırıya geçtiler. Üstüste başarılar elde ettiler. Bu, Amerikan yönetiminin, sessiz sedasız Nikaragua'ya saldırmasını engelledi.

Emperyalizm, Nikaragua'ya yönelik bir saldırıda çok kan dökebilir. Ülkemiz ekonomisinde derin yaralar açabilir. Ama hiçbir zaman Nikaragua halkını, en büyük kazanımından, özgürlükten vazgeçmeye zorlayamaz.

Nikaragua'daki hükümet, Nikaragua halkına dayanıyor. Bizim halktan gizli, halktan ayrı, halktan başka hiçbir çıkarımız, tutumumuz yoktur. Bizim devrimimiz, Nikaragua halkının eseridir. O da bu kazanımı kanının son damlasına kadar korumayı bilecektir.

(müzik: 30 saniye)

2.4.913. Öm. Ek.

Sovyetler Birliği KP Merkez Komitesi Politik Büro üyesi, Sovyetler Birliği başbakan birinci yardımcısı ve Sovyet dış işleri bakanı Andrey Gromiko, 2 Nisan Cumartesi günü Moskovada bir basın toplantısı düzenledi. Tüm dünyada geniş yankı uyandıran bu konuşmasında Gromiko, Birleşik Amerika devlet başkanı Reagan'ın son konuşmalarını ele aldı ve özetle şöyle dedi; "Amerikan devlet başkanı Reagan, son konuşmalarında, Amerikan yönetiminin yüksek ahlaki değerleri savunduğunu öne sürdü. Ancak, nükleer savaşa hazırlanan bir devlet, yüksek ahlaki değerleri nasıl savunabilir ? Sovyetler Birliği'nin politikası barış, halklar arasında dostluk, başka devletlerin içişlerine karışmama, uluslararası alanda gerginliği giderme politikasıdır. Bu politika nükleer ve her türden silahları sınırlamaya, giderek bunları yoketmeye yöneliktir. Batıda Sovyetler Birliği'nin tam ve genel silahsızlanması önerileri konusunda nedense hiç bir şey söylenmiyor. S.B. daha

ikinci dünya savaşından hemen sonra iki çok önemli öneri getirdi. Bunlardan biri, nükleer silahların kullanılmasını yasaklayan uluslar arası bir anlaşmanın imzalanması, öteki ise tam ve genel silahsızlanmadır. Batılı ülkeler buna yanaşmadılar.

Sovyetler Birliği nükleer silahlara ilk olarak başvurmama yükümlüğünü üzerine aldı. Bu cesur, kararlı ve barışçı bir adımdır. Varşova Atlaşması üyesi ülkeler, NATO ya karşılıklı askersel güce başvurmama konusunda bir anlaşma imzalanmasını önerdiler. Görülüyor ki, bizim bu önerilerimiz Beyaz Saray yöneticilerinin hoşuna gitmiyor. Bizim bu önerilerimizi kabul etmemek için haklı hiç bir neden yoktur.

Sovyetler Birliği dış işleri bakanı Gromiko, devamla, Reaganın "ara çözüm" diye adlandırdığı Amerikan önerilerinin tümüyle kabul edilemez olduğunu açıkladı. "Bu öneriler, NATO'nun cephaneliğinin ayrılmaz bir parçası olan İngiltere ve Fransa'nın elindeki orta menzilli

menzilli nükleer silahları hesaba katmamaktadır. Bu sözde ara çözüm, Batı Avrupa ülkelerinde üslenmiş nükleer silahlar taşıyan Amerikan uçaklarını ve Avrupa kıyılarında dolaşan uçak gemilerini de gözönüne

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

4

almamaktadır. Amerikalılar, Sovyetlerin Avrupa bölgesindeki nükleer füzeleri indirmesine, Asya bölgesindeki nükleer silâhları azaltmasının da eşlik etmesi konusunda ~~hikayeler~~ göz göre göre saçma bir istem ileri sürüyorlar."

Gromiko, Sovyetler Birliği'nin Asya bölgesinde kendi güvenliğini korumak için füzeler konuşlandırmaya her türlü hakkı olduğunu söyledi. Gromiko, Birleşik Amerika'nın Sovyetler Birliği'ni sayısız üslerle kuşattığına dikkati çekti. Japonya, Okinava, Güney Kore, Hint Okyanusu'ndaki Diyeo Garsiya ve Basra Körfezi ⁿⁱⁿ Amerikan orta menzilli silâhlarıya nükleer ~~füzeler~~ ağızına kadar dolu olduğunu belirtti. Ve bu nükleer silâhlar, Sovyetler Birliği'nin her noktasına, Kuzey Sibirya'ya bile

ulaşabilecek güçtedir. Sovyetler Birliği'nin Amerikan silâhlarına ^{hakki} ~~xxxxxxkoymanxxxixxxbunadanxx~~ kendi silâhlarıyla karşı koyma^{xx} için bu en iyi nedendir. *dedi*

Sovyet Dışişleri Bakanı, Asya'da konumlandırılmış Sovyet orta menzilli nükleer füzelerinin Batı ve Orta Avrupa'ya ulaşabilecek durumda olmadığına işaret etti. ^{Bazıları Amerikan'ın /Avrupa/} (Sovyetlerin ~~Batı~~ bölümündeki füzele- rin kaldırılması istemi de, bu durumda, Cenevre'de bir anlaşmaya var- mayı olanaksız kılıyor.

Gromiko, Birleşik Amerika'yı Sovyetler Birliği'nin güvenliğinin korunması için ^{meşru} ~~yasal~~ çıkarlarını göz önünde tutmaya ~~çağırarak~~ ve görüş- melerde ciddi bir tutum almaya çağırdı.

6

devamla şöyle dedi:
Gromiko, "Bizim politikanız orta menşilli nükleer silahlarda ve stratejik silahlarda uzun yıllar boyunca sağlanmış olan dengeyi ~~koruy~~ sürdürmeye yöneliktir. Sovyetler Birliği bu dengeye uyulması için elinden gelen herşeyi yapıyor. Ama bu denge bozulursa, Sovyetler Birliği ^{çıkarlarını} ~~güvenliğini~~ korumak için gerekli olan herşeyi yapacaktır. Sovyetler Birliği'nin bu konuda yeterli yaratıcı zihinsel ve maddî olanakları vardır. Kimse bundan kuşku duymamalıdır."

Basın mensuplarının sorularını yanıtlayan Sovyet Dışişleri Bakanı Gromiko, Birleşik Amerika'nın Cenevre'de ^{görüşmelerinde} ~~orta menşilli füzelerin~~ Avrupa'daki nükleer füzeler konusunda ^{şimdiki} ~~şimdi~~ tutumun ^{un} bir anlaşmaya varmayı olanaksız kıldığını belirtti.

-7-

Gromiko, şimdiki durumda NATO orta menzilli nükleer başlıklar da yüzde 50 üstünlüğe sahipken, eğer Birleşik Amerika Devlet Başkanı'nın "ara çözümü" kabul edilirse, NATO'nun Sovyetler Birliği karşısında bu üstünlüğünün yüzde 150'ye çıkacağını söyledi.

Çinle ilişkiler konusunda Gromiko, Sovyetler Birliği'nin bu ilişkileri normalleştirmek için çaba gösterdiğini belirtti. Çin'le danışma toplantılarının sürdüğünü, bu toplantılardaki atmosferin normal olduğunu belirtti. Bir sonuca varmak için, henüz yeterli ilerleme kaydedilmemiştir, dedi.

Sovyet Dışişleri Bakanı, Ortadoğu konusunda Sovyetler Birliği'nin duyduğu derin kaygıyla ilgilendi. İsrail ve Birleşik Amerika'nın

Lübnan ve Ortadoğu'da varlıklarını yasma girişimlerini kınadıklarının belirtti. Gromiko, Arap Ülkelerinin ^{halı davasına,} Filistin'in kendi devletini kurma hakkına ve İsrail'in bir devlet olarak varlığına ^{bazılar} Sovyetlerin süregelen desteğini bir kez daha ¹² konusundaki desteklerini yineledi.

Başkan Regin'in Sovyetler Birliği'ne karşı propaganda saldırısı konusunda da Gromiko özetle şöyle dedi: "Regin'in Sovyetler Birliği'nin dünyadaki bütün kötülüklerin merkezi olduğu ^{yolundak.} sözleri, Amerikan dış politikasına hiçbir saygınlık kazandırmıyor. Birleşik Amerika Devlet Başkanı, sosyalizmin yıkılacağı konusunda tahmin yürüten ilk insan değildir."

Andrey Gromiko, Sovyetler Birliği'nin Birleşik Amerika ile daha iyi ilişkilerden yana olduğunu vurguladı. Amerikan Yö-

netimi, Sovyetlerle normal ilişkilerden yana olursa, bu her iki
ülke halkının ve tüm dünyanın yararına olur, dedi.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI